

РЕШЕНИЕ

№ 1104

гр. София, 01.03.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в публично заседание на 26.01.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Любка Стоянова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Христозова, като разгледа дело номер **4909** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно процесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по постъпила искова молба на П. Г. А. от [населено място], срещу Министерство на здравеопазването за бездействия на негови служители, от които за ищецът са настъпили имуществени вреди. Те са в размер на 60 лв. и представляват направените разноски при закупуване на задължителна петкомпонентна ваксина за неговото малолетно дете – Р. А., която ваксина към момента на поставянето ѝ е липсвала в С. и не е можело да бъде доставена своевременно до личния лекар на лицето.

Ответникът – Министерство на здравеопазването чрез процесуалния си представител оспорва искова. Счита същия за неоснователен и недоказан. Твърди, че неимуществените вреди не са пряка и непосредствена последица от поведението на администрацията.

Прокуратурата, представлявана от прокурор Христозова при СГП счита исковата претенция за частично основателна.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и ги прецени в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

Р. П. А. е [дата на раждане] Същата е с констатирани вродени сърдечни и бъбречни заболявания и определен процент трайно намалена работоспособност. Поради

необходимостта от извършване на операции, във връзка със заболяванията си същата е била заведена от родителите си /в частност от баща си П. А. – ищец по делото/ едва на 20.04.2011 г. при личния си лекар – М. Р. С.-Г. към ХХІІІ ДКЦ, за поставяне за първи път на комбинирана петкомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш с ацелуларна компонента, инактивирана полиомиелитна ваксина, конюгирана ваксина срещу хемофилус инфлуенце – тип В /наричана по-долу в текста Ваксината/.

В същия ден личния лекар на детето не е разполагала с необходимата ѝ ваксина, поради което се е наложило да изпише по рецепта такава ваксина и тя да бъде закупена от родителите на Р.. Видно от представените по делото доказателства доктор С. е изписала ваксината с търговско наименование „PENTAXIM” /стр. 10/ и същата е била закупена от П. А. за сумата от 60 /шестдесет/ лева, видно от представена по делото фактура от същата дата /стр. 8/.

Доктор С. е разпитана като свидетел по делото и посочва, че взема ваксините от Х. /понастоящем РЗИ – бел. моя/. Със заявка, която в същия ден получава. Ваксините се взимат предварително. Заявката се прави по принцип в началото или в средата на месеца. Не се взимат ваксините за всяко конкретно дете, могат да ги вземат и предварително. Заявката се прави в зависимост от наличностите в кабинета. Съхраняват ги в хладилник, какъвто има в кабинета. В началото на април е попълнила такава заявка и я е предоставила в Х.. Заявката за целия април е направила на 06.04.2011 г. Ваксините е получила в същия ден. /Свидетелката си е послужила с исканията за вече отпуснатите ваксини, които носи със себе си, сред които искане №993 от 14.02.11 г. и искане №142 от 18.01.11 г./ След като е попълнила искането в началото на април не е получила изобщо петкомпонентна ваксина. Копие не е оставила за себе си. През същия месец се е наложило и на други деца да поставя петкомпонентна ваксина, като за тях се е случило същото.

За всеки месец приблизително е искала по около 30 петкомпонентни ваксини, но е получила единствено 15, от които е получила 10 през януари и 5 през февруари. Не оставя по принцип при себе си копие от тези заявки. Проверявала е и по телефона, включително и около 15.04 дали в Х. има такава ваксина и получила отговор по телефона, че такава няма. Проекто-план за ваксините, необходими през 2011 г. е изготвила предходната година 2010 г. до края на месец юли.

Свидетелските показания по отношение на броя на предоставените ваксини на доктор С. се потвърждават от представените от ответника доказателства от РЗИ за отпуснатите ѝ бройки ваксини и копия от направените от нея заявки. Съдът кредитира показанията на свидетелката, като ясни и последователни, без вътрешни противоречия и такива с останалия доказателствен материал.

Към 01.01.2011 г. д-р М. С.-Г. е разполагала с 22 бр. ваксини Р. (по данни от годишния ѝ отчет за извършените имунизации и реимунизации), а за периода 01.01-20.04.2011 г. е получила от Столична регионална здравна инспекция още 15 бр. ваксини Р. /стр. 51/. Въпреки това не са били налични бройки за извършване на имунизация на дъщерята на ищеца.

Видно от справката на Столична регионална здравна инспекция за движението на ваксините и спринцовките през първото тримесечие на 2011 г., към 31.03.2011 г. инспекцията е разполагала с 1314 бр. ваксини І. и 3 бр. ваксини Р., след като в периода 01.01 - 31.03.2011 г. е предоставила на общопрактикуващите лекари 7134 бр. петвалентна ваксина (4431 бр. ваксини І. и 2703 бр. ваксини Р.).

По делото са представени доказателства от ответника, че Министерството на

здравеопазването е сключило на 18.03.2011 г. договор за доставка на комбинираната петкомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит и хемофилус инфлуенце за обезпечаване на Имунизационния календар на Р. Б. за 2011 г. Търговското име на ваксината е I.-IPV+НІВ (powder and suspension for suspension for injection, 1 vial + 1 prefilled syringe + 2 separate needles) на фирма [фирма], еднодозови разфасовки - прах във флакон, суспензия за инжекционна суспензия в предварително напълнена спринцовка и две игли.

Договореното количество от биопродукта за 2011 г. възлиза на до 336 100 дози, разпределено на четири доставки през месеците март, април, юли и октомври 2011 г.

Съобщение за сключването на договора за доставка на комбинираната петкомпонентна ваксина, договорените количества от нея и информация за първата доставка, е публикувано на електронната страница на Министерството на здравеопазването на 16.03.2011 г.

През м. март 2011 г. са направени две заявки до [фирма] - представител на [фирма], за доставка на общо 84 100 дози от ваксината I.-IPV+НІВ. На 23.03.2011 г. е направена доставка по първата заявка и в склада на Министерството на здравеопазването са доставени 21 599 дози от ваксината. С доставки към МЗ на 06.04.2011 г. (9 459 дози) и на 13.04.2011 г. (51 924 дози) е изпълнена и втората заявка от общо 61 383 дози.

От посочените по-горе ваксини на СРЗИ са доставени и тя е разполагала през първото тримесечие на 2011 г., към 31.03.2011 г. с 1314 бр. ваксини І. и 3 бр. ваксини Р., след като в периода 01.01 - 31.03.2011 г. е предоставила на общопрактикуващите лекари 7134 бр. петвалентна ваксина (4431 бр. ваксини І. и 2703 бр. ваксини Р.).

Към 06.04.2011 г. Столична регионална здравна инспекция е разполагала с 1314 бр. ваксини І. и 3 бр. ваксини Р., което е и релевантния за делото период. Видно от представената по делото справка за движението на ваксините и спринцовките през ІІ тримесечие /стр. 98/ са доставени на СРЗИ 16000 дози ваксини /И. – търговското наименование на процесната петкомпонентна ваксина/, от които на 30.06.2011 г. са останали в наличност 1906 бр.

Видно от представения по делото отчет по имунопрофилактика за І полугодие на 2011 г. /стр. 78/ СРЗИ е изпълнила едва около 50 процента от програмата за това полугодие като едва половината от подлежащите на имунизация с процесната ваксина са били обхванати от общо практикуващите лекари /ОПЛ/, макар да е посочено още в плана за 2011 г. към МЗ какъв е броя на очакваните имунизации през 2011 г.

Отделно от това по делото са представени доказателства, че по договор планираното количество за доставка в МЗ е било 84100 дози от ваксината /стр. 26, колона 4 от таблицата/, но са налични доказателства, че до 13.04.2011 г. в МЗ са получени само 61 383 дози.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Искът е допустим, а разгледан по същество - основателен.

На първо място, разпоредбата на чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди предвижда, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

В конкретния случай ищецът твърди, че е понесъл имуществени вреди в размер на 50 лв., представляващи направените от него разходи за закупуване на ваксина за малолетното му дете. Вредите са настъпили в резултат на бездействието на служители

на МЗ да осигурят достатъчно количество от комбинирана петкомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш с ацелуларна компонента, инактивирана полиомиелитна ваксина, конюгирана ваксина срещу хемофилус инфлуенце – тип В.

За уважаване на предявения иск ищецът е следвало да докаже по безспорен начин кумулативното наличие на следните предпоставки: че са претърпени описаните в исковата молба вреди и че те са в пряка връзка с противоправно поведение на лица, на които е възложена конкретна административна дейност, при и по повод на която са извършени противоправните деяния /в случая бездействие/.

Непозволеното увреждане представлява сложен юридически факт, включващ следните елементи: деяние, противоправност на деянието, вреда, причинна връзка между деянието и вредата. Отговорността на държава е обективна и вина в случая не се изследва. Деянието се разбира като конкретна външна проява на едно лице, изразено както в действие, така и в бездействие. То е противоправно, когато противоречи на правните норми.

Конституцията в чл.52, ал.1 прогласява, че гражданите имат право на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ, и на безплатно ползване на медицинско обслужване при условия и по ред, определени със закон. Съгласно чл.2 от Закона за здравето, опазването на здравето на гражданите като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие е национален приоритет и се гарантира от държавата чрез прилагане на редица принципи, сред които осигуряване на достъпна и качествена здравна помощ и държавно участие при финансиране на дейности, насочени към опазване здравето на гражданите. Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване, съгласно чл. 5 от закона. Разпоредбата на чл. 81 предвижда, че всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на този закон и на [Закона за здравното осигуряване](#). Правото на достъпна медицинска помощ се осъществява при прилагане на принципа на своевременност, достатъчност и качество на медицинската помощ, както и на сътрудничество, последователност и координираност на дейностите между лечебните заведения.

МЗ има законовото задължение да осигурява необходимото количество ваксини и биопродукти за извършването на задължителните планови имунизации и реимунизации (чл.6, ал. 1 от Наредба № 15/2005). Видно от чл. 2, ал. 1 и Приложение №1 към Наредба 15 процесната ваксина е част от имунизационния календар на Р. Б. и съгласно чл. 6, ал. 1 от Наредбата биопродуктите за извършване на имунизации и реимунизации по [чл. 2](#) и [3](#), техническите средства за приложението им и биопродуктите за извършване на постекспозиционна профилактика се закупуват ежегодно от Министерството на здравеопазването. В този смисъл сключения договор за доставка на петкомпонентната ваксина е бил действие в изпълнение на това задължение. В настоящия процес доказателствената тежест за опровергаване на твърдяното бездействие от ищеца е била на ответника – МЗ. По делото не са представени достатъчно доказателства, които да опровергават това твърдение и по безспорен начин да свидетелстват за изпълнението на задължението за осигуряване на необходимото количество ваксини. Видно от цитираните по-горе доказателства не може да се направи еднозначен извод, че на 20.04.2011 г. е имало достатъчно ваксини, които да са предоставени в СРЗИ, така че при редовна заявка от страна на ОПЛ – д-р С., личен лекар на детето Р. да бъде предоставена и поставена такава ваксина безплатно за лицето. Разколебането на този извод следва и от отчета на СРЗИ, от който е видно, че

едва 50 процента от плана за първото полугодие на 2011 г. в предвидените имунизации са изпълнени.

Съдът намира, че не се касае за бездействие от страна на служителите на СРЗИ, което да е довело до липсата на процесната ваксина, защото по делото е наличен план за 2011 г., изготвен от СРЗИ, а и в справки на ответника е посочено количество, необходимо за СРЗИ, което видно от останалите доказателства по делото не е било достигнато при поръчките за месец април по договора на МЗ с доставчика на ваксината. Видно от представените от ответника документи в рамките на няколко дни след предоставянето на каквото и да било количество от ваксините И. в СРЗИ максимален брой дози са били разпространявани сред общопрактикуващите лекари, което говори за наличието на адекватна организация в това ведомство, която не може да се окачестви като бездействие и още по-малко като причина за липсата на достатъчно количество ваксини за периода.

Съдът намира, че липсва и бездействие от страна на ОПЛ д-р С., личен лекар на Р., доколкото по делото същата е разпитана като свидетел и показанията ѝ се потвърждават от представените доказателства за броя ваксини, с които е разполагала през I тримесечие на 2011 г. Анализът на доказателствата по делото показва, че дори да бе проверила на 20 април, ваксина нямаше да ѝ бъде предоставена, тъй като на 20 април в СРЗИ не е имало петвалентни ваксини, защото следваща доставка след 24.03.11 е била направена на 3 май 2011. Освен това, ответника не представи доказателства, които да опровергават твърденията на свидетелката, че заявки могат да се правят в СРЗИ освен писмено и устно, поради което тя своевременно в началото на април е поискала да ѝ бъде отпуснато определено количество от необходимата ѝ за периода петкомпонентна ваксина.

Неотносимо към предмета на делото е твърдението на ответника, че от първо до пето число на всеки месец СРЗИ не доставя ваксини. От една страна, това твърдение се навежда за първи път от ответника едва в писмените му бележки, след даване ход по същество на делото, когато е в действие преклузията на правата му за навеждане на нови твърдения и представяне на доказателства, /каквито не се и представят в подкрепа на твърдението/. Освен това е неотносимо, доколкото ваксината е поставена на Р. на 20.04.2011 г., много след началото на месеца и в достатъчен срок след 05.04.2011 г., така че да може своевременно да се достави до СРЗИ и съответно до кабинета на ОПЛ С. необходимото ѝ количество.

Изложените факти, водят до единственото възможно съждение, че в периода от 06.04.2011 г. до 20.04.2011 г., /когато е поставена на детето ваксина/ служителите на МЗ не са подсигурили достатъчно количество от петкомпонентната ваксина, която да може да бъде доставена до ОПЛ за необходимите имунизации. За това свидетелстват и показанията на доктор С., която твърди, че случаят с Р. не е изолиран и други деца в периода не са могли да се възползват от безплатната ваксина. В този смисъл съдът намира, че е налице първото от фактическите обстоятелства, необходими за преценка на основателността на исковата претенция.

На второ място, съдът намира, че е налице претърпяна имуществена вреда, която е доказана по размер. Това е така, защото по делото е приложена фактура №2748 от 20.04.2011 г. за сумата от 60 лв., заплатена от ищеца за закупуване на необходимата ваксина.. Поставянето на ваксината е доказано със свидетелските показания на ОПЛ д-р С., които не се опровергават или оспорват от ответника. Ето защо, съдът намира за доказан и втория елемент, касаещ основателността на претенцията, а именно реално

настъпила имуществена вреда за ищеца, който като родител на малолетно дете има изцяло грижата и задължението да заплаща всички разноски по отглеждането, изхранването и поддържане в добро здравословно състояние на детето.

На трето място е налице и пряка причинно-следствена връзка между бездействието на ответника и необходимостта от заплащане на ваксината от страна на ищеца, доколкото не са налице други обстоятелства, които да опосредяват настъпилата вреда. Налични са били предварителни заявки и разчети от страна на СРЗИ за имунизациите през 2011 г., не се опроверга и твърдението на свидетелката С., че е представила своевременно собствен план за имунизациите през 2011 г. Видно е и че същата надлежно е правила заявки в писмена и устна форма за получаване на необходимите ѝ количества И..

При цитираната нормативна уредба и изложените факти, съдът намира, че българските граждани имат право на здраве и на здравна закрила при заболяване, като тази здравна закрила включва както медицинска помощ, така и навременно и адекватно лечение и профилактика.

В случая ответникът е отговорен за това, че е бездействал, тоест не е извършил достатъчно по обем и обхват действия, които да подсиgurят с необходимото количество ваксини регионалните здравни инспекции и в частност СРЗИ, така че за конкретния случай да бъде предоставена своевременно безплатна ваксина за имунизацията на Р..

Предвид изложеното, настоящият състав счита, че е било налице противоправно бездействие от страна на Министъра на здравеопазването /като не е осигурил достатъчен контрол/ и на подчинената му администрация, довели до неосигуряване на необходимо за задължителната имунизация на дъщерята на ищеца ваксина и съответно е настъпила за него имуществена вреда, която представлява заплатените от него суми за закупуване на петкомпонентната ваксина. Поради това ищецът следва да бъде осъден да заплати сумата от 60 лв. на ищеца П. А..

Предвид изхода от делото и на основание [чл. 10, ал.3 ЗОДОВ](#) ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Административен съд – София град сумата от 10 лв., която представлява държавната такса за разглеждане на делото, която съдът е пропуснал да задължи ищеца да плати. На адвокат С. Р., САК, БУЛСТАТ [ЕИК], съобразно своевременното ѝ искане ответника следва да заплати сумата от 100 лв. съставляваща адвокатско възнаграждение, определено по реда на [чл. 38, ал. 2 Закона за адвокатурата](#), вр. [чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения](#).

Водим от горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 30 състав

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на П. Г. А. от [населено място], ЕГН [ЕГН], сумата от 60 /шестдесет/ лева, обезщетение за имуществени вреди, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на адвокат С. Н. Р., САК, БУЛСТАТ[ЕИК], сумата от 100 /сто/ лева, на основание чл. 10, ал.3

ЗОДОВ вр. чл. 38, ал.2 ЗА.

ОСЪЖДА Министерство на здравеопазването да заплати на Административен съд – София град сумата от 10 /десет/ лева, представляваща държавна такса за разглеждане на настоящото дело.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: